

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську роботу

«Формування комунікативної активності в дітей з розладами аутистичного спектру дошкільного віку»

магістранта спеціальності 016 «Спеціальна освіта»

Портянко Ганни Олексіївни

У магістерській роботі Г.Портянко висвітлено актуальні аспекти формування комунікативних навичок у дітей дошкільного віку з РАС. У дослідженні чітко витримана основна структура, яка вбирає в себе актуальність, мету і завдання дослідження, об'єкт і предмет роботи, теоретичне та практичне значення, апробацію результатів роботи, три розділи з висновками до них, загальні висновки, список використаних джерел та додатки.

У першому розділі магістерської роботи розкрито теоретичні основи досліджуваної проблеми. Автором встановлено, що комунікація – це складний процес міжособистісної взаємодії, що полягає в обміні інформацією, а також у сприйнятті та розумінні учасниками цього процесу один одного. За даними Г. Портянко, основними проявами комунікативної діяльності є засоби вербальної та невербальної комунікації. Зазвичай вербальна і невербальна комунікація не виступають як окремі, самостійні елементи явища спілкування. Невербальна комунікація, доповнюючи мовлення, розгортається в контексті вербальної. У дошкільному віці спілкування виступає найважливішим фактором психічного і особистісного розвитку дитини.

У другому розділі описано критерії визначення стану комунікативних навичок у дітей дошкільного віку з розладами аутистичного спектру, а саме: увага й інтерес дитини до дорослого; емоційні прояви дитини, адресовані дорослому; ініціативні дії дитини, спрямовані на те, щоб привернути увагу дорослого, виявити себе перед ним; чутливість дитини до ставлення дорослого. Стан сформованості комунікативної діяльності у дітей дошкільного віку з розладами аутистичного спектру диференціювався авторкою на три рівні: низький, середній і високий. Для об'єктивного діагностування Г.Портянко використовувала такі методики, як: опитувальник для батьків «Характер проявів емпатійних реакцій і поведінки в дітей з РАС» В. Тарасун, педагогічне спостереження, адаптована методика «Розповідь» та опитування педагогів.

Третій розділ дослідження присвячений експериментальній перевірці ефективності визначених нами педагогічних умов та плану формування й розвитку комунікативної активності в дітей з РАС дошкільного віку. Згідно

плану процес розвитку комунікативної активності здійснювався в три етапи: діагностичний, діяльнісний та рефлексивний. На діагностичному етапі відбувалося опрацювання результатів констатувального дослідження, визначався зміст, форми та методи формування комунікативної активності у дітей з РАС дошкільного віку. На діяльнісному етапі проводилося формування, розвиток, корекція діяльності спілкування дітей з РАС. На рефлексивному етапі виявлялися недоліки, корегувався зміст, форми, методи та прийоми формування комунікативної активності дошкільників з РАС.

Узагальнені показники контрольного етапу діагностування стану формування комунікативної активності дошкільників з РАС показали, що визначені Г. Портянко педагогічні умови та план формування комунікативної активності дітей з РАС дошкільного віку є ефективними.

Магістерська робота відповідає всім вимогам, що висуваються до робіт цього типу і може бути високо оцінена за умови успішного захисту.

03. 12. 2021 р.

Рецензент –

доцент кафедри спеціальної

та інклюзивної освіти

СумДПУ імені А. С. Макаренка

кандидат педагогічних наук, доцент

Колишкін О. В.